

Komentarz egzegetyczny do tekstu 1 Tm 2,1-7

5 niedziela po Wielkanocy *Rogate*

Tłumaczenie:

1. Wzywam więc przede wszystkim, aby były czynione prośby, modlitwy, wstawiennictwa, dziękczynienia za wszystkich ludzi. 2. Za królów i wszystkich wysoko będących, żebyśmy ciche i spokojne życie prowadzili we wszelkiej pobożności i stateczności. 3. To jest dobre i miłe przed zbawicielem naszym Bogiem, 4. który chce, aby wszyscy ludzie zostali zbawieni i do poznania prawdy doszli. 5. Jeden (jest) bowiem Bóg, jeden i pośrednik (między) Bogiem a ludźmi, Chrystus Jezus, 6. który dał siebie samego (jako) okup za wszystkich, ku świadectwu czasom właściwym. 7. Na to wyznaczony zostałem heroldem i apostołem, prawdę mówię, nie kłamię, nauczycielem narodów w wierze i prawdzie¹.

Komentarz do tekstu:

1 List do Tymoteusza należy do listów deuteropawłowych. Wszystkie trzy listy pasterskie stanowią pod względem pochodzenia i tematyki jedną całość. Są one tworem tradycji szkoły Pawłowej, mającej na celu zachowanie i obronę nauki Pawła. Głównym powodem napisania listów pasterskich jest więc pragnienie uchronienia Kościoła przed fałszywą nauką. Wydaje się – jak napisał J. Roloff - że Kościoły, które stały za powstaniem listów, odnalazły swoje miejsce pośród niechrześcijańskiego społeczeństwa. W listach występuje pozytywny ogląd świata jako miejsca zbawczego działania Boga i trwałej obecności Ewangelii.

W wersecie 1. znajduje się wezwanie do modlitwy wstawienniczej za wszystkich ludzi. Trzy pierwsze terminy (*deesis*, *proseuche* i *enteuksis*), które się tam pojawiają, nie oznaczają w tym przypadku różnych rzeczy, lecz to samo – wszystkie odnoszą się do modlitwy wstawienniczej. Ich użycie pokazuje, że chrześcijańska modlitwa powinna być intensywna, a włączenie mowy o dziękczynieniu, że także wieloaspektowa. Ta intensywność modlitwy ma obejmować wszystkich ludzi.

W wersecie 2. pojawia się termin „król” oraz mowa o osobach „będących wysoko”, czyli pełniących przywódcze stanowiska. Rzeczownik „król” nie oznacza tu tylko przywódcy państwa, cesarza, ale może odnosić się również do władców lokalnych, przywódców prowincji. Druga część wersetu 2 stanowi uzasadnienie wskazujące na życie Kościoła. Dzięki tym modlitwom jego członkowie mają wieść „ciche i spokojne życie we wszelkiej pobożności

¹ Tekst fragmentu zachował się w dobrym stanie. Różnice między manuskryptami nie są znaczące, dlatego też tłumaczenie oparte zostało na nieskorygowanym *textus receptus* 28 wyd. greckiego Nowego Testamentu Nestle-Alanda.

i stateczności”. Werset 2 bywał nierzadko niewłaściwie rozumiany. Interpretowano go jako wezwanie do posłuszeństwa władzy i akceptacji jej poczynań, co miało zapewnić spokój chrześcijańskim wspólnotom. Modlitwa za władców miałaby być natomiast czymś, co zapewni przychylność tych, od których zależy los mieszkańców kraju, w tym chrześcijan. Tymczasem werset 3 mówi o Bogu, któremu się podoba modlitwa za wszystkich, a nie, że podoba się ona ludziom u władzy. Na podstawie następnych wersetów możemy wywnioskować, co jest treścią modlitwy za władców. W wersecie 3. Bóg nazywany jest zbawicielem, a w w. 4 czytamy o woli Boga zbawienia wszystkich ludzi. Tak więc modlitwa ta ma na celu zbawienie wszystkich – w tym władców – poprzez przyjęcie przez nich Ewangelii. Tak więc związek z modlitwą za władców i spokojnym życiem Kościoła jest inny. Chrześcijanie powinni modlić się za wszystkich ludzi, również za władców i osoby na wysokich stanowiskach i w ten sposób postępować zgodnie ze zbawczą wolą Boga i treścią Ewangelii. Oddany Bogu Kościół, który wypełnia jego wolę ma prawo liczyć na Bożą pomoc, która zapewni mu warunki do prowadzenia życia pobożnego i statecznego.

Wersety 5-6 zawierają doksologiczne wyznanie, będące uzasadnieniem zbawczej woli Boga, o której mowa była wcześniej. Bóg jest tylko jeden, a nie wielu, również jeden jest tylko pośrednik, w przeciwieństwie do wielu bogów i zbawicieli religii pogańskich. Owa jedność Boga i pośrednika tłumaczy konieczność modlitwy wstawienniczej za wszystkich. Początek wersetu 6 stanowi swobodny cytat z Mk 10,45 i Mt 20,28. Rzeczownik „okup” (gr. *antilitron*) oznacza „środek prowadzący do uwolnienia” i jest częstym tłumaczeniem hebrajskich pojęć dotyczących zbawienia oddawanych za pomocą czasowników *gaal* i *pada* („odkupić”). W pojęciu tym nie skrywa się idea transakcji, ale raczej myśl o Jezusie jako Bożym środku zbawienia wszystkich ludzi. Druga część wersetu traktująca o właściwych czasach, może nawiązywać do Gal 4,4, traktującego o apokaliptycznym wypełnieniu się czasu (mimo różnicy w terminologii). Użycie na określenie czasu pojęcia *kairos* może wskazywać – zgodnie z użyciem nowotestamentowym – na decydujący wyznaczony przez Boga punkt w czasie. Werset 7 zawiera, wraz z formułą zapewniającą o prawdzie, samookreślenie się autora listu – podającego się za Pawła – jako herolda, apostoła, nauczyciela narodów. Wskazuje ona na autorytet tego apostoła, któremu autor listu chciał pozostać wierny. Fragment pokazuje, że wspólnota chrześcijańska ma prawo i obowiązek bezwarunkowego wstawiennictwa za wszystkich, ponieważ jedyny Bóg jest zbawicielem wszystkich ludzi bez żadnego wyjątku.

Andrzej P. Kluczyński